

«ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК АКЦЕНТУАЦІЙ ХАРАКТЕРУ, КРЕАТИВНОСТІ ТА ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В ПЕРІОД ПІЗНЬОЇ ЮНОСТІ»

На сьогоднішній день все більше і більше людей в світі прагне працювати за покликанням, а не за необхідністю. Крім того, в сучасному суспільстві існує і набирає все більшого значення попит на креативність, творчість та творчих особистостей відповідно. Відтак, на нашу думку, дослідження взаємозв'язку акцентуацій характеру, креативності та творчих здібностей в контексті пізньої юності задля кращого розуміння себе та своїх інтересів юними людьми, їх творчого та кар'єрного розвитку мають велику актуальність.

В основу нашого дослідження була покладена гіпотеза про існування істотного зв'язку між акцентуаціями характеру та творчими здібностями у віці пізньої юності. Метою роботи стало дослідження особливості взаємозв'язків між акцентуаціями характеру особистостей, креативністю та творчими здібностями у період пізньої юності з подальшою можливістю використання отриманих знань для рекомендацій щодо гармонійного розвитку особистості. Завданнями дослідження було вивчення психологічної структури акцентуацій характеру та креативності в контексті віку пізньої юності та висвітлення зв'язок між акцентуаціями характеру, креативністю та творчими здібностями.

Як емпіричні методи дослідження було використано стандартний опитувальник Леонгарда-Шмішека, опитувальник для визначення типів мислення і рівня креативності за Дж. Брунером та опитувальник «Творчі здібності з раннього дитинства до пізньої юності», розроблений нами для виконання завдань даної роботи. Згідно до мети, перша методика відповідає виявленню акцентуацій у опитуваних, друга — рівня креативності та типів мислення, і третя — з'ясування проявів творчості протягом життя. У дослідженні взяли участь 22 студента 1-4 курсів бакалаврської програми. Вік опитуваних складає 18-22 роки, а середній вік складає 20 років.

За результатами аналізу отриманих даних були виявленні такі тенденції:

- Опитувані, у яких показники по всіх шкалах акцентуацій характеру мають середній результат, так само показують середній рівень креативності(75% респондентів);
- Більшість опитуваних, які мають високі показники по хоча б одній шкалі акцентуацій, мають і високий рівень креативності (85% респондентів);
- Більшість опитуваних, що мають низькі показники по деяким шкалам акцентуацій та які при тому не мають високих показників по іншим шкалам акцентуацій, мають здебільшого низький та середній рівень креативності(85% респондентів).

Таким чином, прослідковується загальний взаємозв'язок рівня показників акцентуацій характеру та рівня креативності, проте певного взаємозв'язку між певними конкретними видами акцентуацій та рівнем креативності або переважаючим типом мислення встановлено не було. Взаємозв'язків між акцентуаціями характеру та певними видами діяльності та творчості також не було виявлено. Аналізуючи відповіді по опитувальнику «Творчі здібності з раннього дитинства до пізньої юності», можна зазначити, що 72% опитуваних відчували спалах творчих здібностей у підлітковому віці, на який припадає і загострення акцентуацій. При цьому, у 41% опитуваних, за їх словами, відкрилися нові здібності, яких вони не помічали за собою раніше. Також 41% опитуваних відчували спалах творчих здібностей і у віці ранньої юності, у 47% респондентів, за їх словами, відкрилися нові здібності.

Отже, можемо констатувати, що гіпотеза про існування істотного зв'язку між акцентуаціями характеру та творчими здібностями у віці пізньої юності підтвердилась. Також, нами було відмічено, що у підлітковому віці, на який припадає загострення акцентуацій, спостерігається і спалах творчої активності. Узагальнюючи отримані результати, можна зробити припущення, що, очевидно, від наявності у особистості акцентуацій характеру залежать її творчі здібності, а тому зміни характеру напряму впливають на творчість.